



Pagelto kaštonai, pagelto beržai, pagelto dirvonai, laukai ir miškai. Geltoną lapelį nuplukdė vanduo. Į gimtąjį kraštą atėjo ruduo. Būkime draugais, būkime kartu.

Mums parašyti galite: uzupiolaikrastis@gmail.com



Spalio 5 dieną UNESCO iniciatyva paskelbta Tarptautinė mokytojų diena. Ja siekiama atkreipti dėmesį į itin svarbų mokytojo darbą.

Sveikiname visus mokytojus R.Rimšėlienės žodžiais:

Metus skaičiuojat

Nuo rugsėjo lig rugsėjo.

Dalinate save

Nuo abėcėlės lig brandos.

Kiek daug likimų

Astromis žydėjo,

Kiek daug sidabro smilkiniuos...

Nauja ugnim vėl tavo akys šviečia,

Skambučio aidu

Virpant širdyje...

Tu privalai juok

Būti Prometėjum

Su kiekviena

Ateinančia diena.

Galbūt todėl

Nesensta Jūsų Laikas,

O Jūsų žodžiuose

Tėvynė ir Taika...

O juok visiems visiems

Tų žodžių reikia,

Kuriais prasideda pirmoji pamoka...

Rugsėjo Pirmosios atgarsiai

Ir rugsėjis lingu lingu varpeliu tuo stebuklingu. Susirinkome visi Užupiečiai į jau pagrindinę mokyklą. Graži buvo Rugsėjo pirmosios šventė.



Tūkstantmečio vaikai

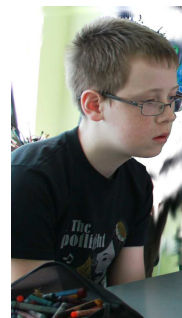
Šeštokui Ignui Rozmanui vėl pasisėkė. Jį pakvietė į laidos "Tūkstantmečio vaikai" filmavimą.

Ir išaušo Rugsėjo 11 -toji. Nuo mokyklos Ignas ir jį lydinti palaikymo komanda vadovaujama mokytojos Laimutės Katinienės pajudėjo 8 valandą ryto.

Neilgai važiavę greitai pasiekė Vilnių, kur laukė laidos filmavimas.

Laidos metu rodydami plakatus ir plodami aistringai palaikė Igną, kuris atsakinėjo į labai sunkius klausimus.

Sveikiname **Igną Rozmaną.**



Diena be automobilio

Tarptautinė diena be automobilio yra minima rugsėjo 22-ąją. Pirmą kartą akcija „Mieste – be savo automobilio“ buvo surengta Prancūzijoje 1998 m. 2000 m. tokia akcija jau surengta 760-yje Europos miestų.

Žmonės raginami bent šią dieną mieste išsiversti be automobilio, ieškoti kitokių susisiekimo priemonių – eiti pėsčiomis, važiuoti dviračiu.

Ukmergėje ši diena taipogi buvo paminėta. Ir kaip toks renginys gali apseiti be UŽUPIEČIŲ?





KULTŪRA
VAKAR, ŠIANDIEN, RYTOJ



Ukmergės Užupio pagrindinėje mokykloje

„Tyrėjų naktis“ yra išskirtinis renginys, kai daugelis Europos mokslo ir tyrimų laboratorijų atveria duris ir pabendrauti su visuomene išeina tie, kurie paprastai dirba už gerai uždarytų durų. Tą dieną mokslo entuziastai turi puikią progą susipažinti su įtraukiančiais ir intriguojančiais darbais.

„Tyrėjų naktyje“ dalyvauja daugiau nei 30 Europos šalių, t.y. daugiau nei 300 Europos miestų. „Tyrėjų naktis“ – Europos Komisijos iniciatyva. Lietuvoje šiemet didžioji dalis renginių vyks Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Molėtuose.

Lietuvoje „Tyrėjų naktis“ šiemet vyks jau aštuntąjį kartą. O Užupiečiai į renginį įsitraukia trečią kartą. Ir trečias kartas nemelavo. Renginių buvo daug ir smagių.

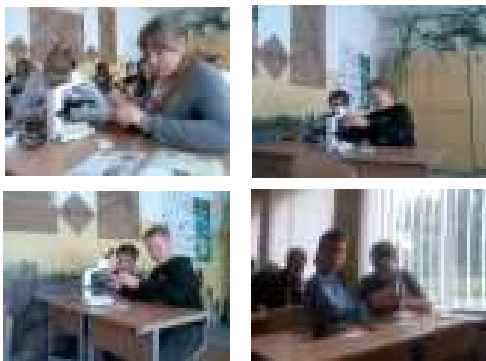
O dabar apie viską truppa arba renginių kaleidoskopas:

Ką galime pamatyti per mikroskopą

Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos mokytoja Laimutė Motiejūnienė ir septintokai dalyvaujantys respublikiniame renginyje „Tyrėjų naktis 2012“ dalyvavo veikloje „Eksperimentų stebėjimas“. Moksleiviai sužinojo kas yra ir kam naudojamas mikroskopas. Juk daugelio mikroorganizmų, augalų ir gyvūnų ląstelių, smulkių kristalų, metalų ir lydinių mikrostruktūros detalės yra žymiai mažesnės dydžio negu akies skiriamoji geba. Tam ir reikalingas mikroskopas.

Beje, mažai kas žinojo, kad pirmojo mikroskopo išradimas paprastai priskiriamas Zacharijui Janseniui, kuris pirmąjį mikroskopą sukonstravo apie 1585 metus Nyderlanduose.

O kaip įdomu buvo stebėti ir nagrinėti.



Inventions (išradimai) and Inventors (išradėjai)

Tyrėjų naktyje dalyvavo ir mūsų mokyklos pradinukai. Vadovaujami anglų kalbos mokytojos Sonatos Terekienės 3a ir 3b klasės mokiniai paminėjo daug atradimų. Nepamiršo pasidžiaugti žymiais atradimais ir atradėjais.

Diskusijos metu buvo kaslėbta apie planetos išsaugojimą ateinančioms kartoms, elektros energija.



Inventors and Exploers. Mass media

Rugsėjo 28 dieną Lietuvoje tradiciškai rengiama „Tyrėjų naktis“.

Ukmergės Užupio pagrindinėje mokykloje anglų kalbos mokytoja Inga Ilčiukienė irgi vedė netradicines pamokas 5a, 5b, 9a klasėse tema „Tyrinėtojai ir išradėjai. Žmonių informavimo priemonės.“ Mokytoja priminė kas buvo išrasta šioje srityje, rodė pirmojo televizoriaus, pirmosios radijos nuotraukas.

Praėjo tik šimtmetis, o mes jau taip toli pažengėme žmonių informavimo technologijose.

Vėliau mokiniai įsijungė į diskusijas.



Gyvasis kilimas

5-10 klasių mokiniai iš sodo ir miško, gėlių darželių gėrybių „audė“ bendrą kilimą, kuris papuošė vidinį mokyklos kiemelį.

Kilimo medžiagos: obuoliai, konkorėžiai, kaštonai, gilės, samanos, lapai, įvairių gėlių žiedai, eglė šakelės, moliūgai.

Kilimui padaryti buvo atnešta 10 kg obuolių, 3 kg kaštonų, penki moliūgai ir daugybė kitų medžiagų.

Mokiniai atidžiai stebėjo savo gaminį. Buvo aiškinamasi, kurios „medžiagos“ puikiai išsilaiko, o kurios pamažu keičiasi. Nors gėlių žiedai šiek tiek apvyto, tačiau spalvos puikiai išsilaikė visus dienas.

Labai nesinorėjo šio kūrinio „ardyti“, tačiau teko. Tai padarė 5-tų, 6-tų klasių mokiniai. Kai kurias medžiagas jie pasiliko kitiems kūrybiniais darbais.





Kelionė po Saulės sistemą

Ar mėgstate keliauti? Na kas nemėgsta. Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos mokiniai taipogi mėgsta. Ir šį sykį dalyvaudami renginyje "Tyrėjų naktis 2012" keliavo po Saulės sistemą. Kelionė prasidėjo fizikos kabinete. Paprastai keliauti po Galaktiką trunka laikas: juk Saulės sistema kosminiai aparatai perskrodžia per dešimtmetį. Greičiai, kuriuos išvysto raketos, siekia iki 16



km/s greitį. Todėl iki artimiausių žvaigždžių keliautume dešimtis tūkstančių metų, iki tolimesnių — šimtus tūkstančių metų. Jau nekalbant apie tarpgalaktinius skrydžius. Pasitelkę modelius, fantaziją, teleskopą ir kompiuterines programas mokiniai apkeliavo Saulės sistemą vienos pamokos metu. Tik dar daug liko nesužinota ir neaplankyta, todėl kelionė dar tęsis. Kelionei vadovavo fizikos mokytoja Alma Kielaitė.



Inventions and inventors

Moderniosios technologijos. Kaip jos pakeitė pasaulį ir mūsų kasdienybę.

Kokios jos bus po 50-ties, 100 metų.

Mokiniai aktyviai dalyvavo diskusijoje ir išsakė savo nuomonę apie moderniasias technologijas. Jie vardijo be kokių dalykų negalėtų gyventi.

Buvo paminėtas mobilusis telefonas, kompiuteris, internetas, televizorius. Kalbant apie ateities technologijas daug vilčių buvo išsakyta apie mediciną, transportą ir kitus dalykus.

Mokiniai pastebėjo, kad technologijos yra ne tik naudingos, bet ir žalingos. O kartais net griauinančios. Tai atominės elektrinės, cheminai ir atominiai ginklai, modifikuoti produktai.

Projekto metu buvo rašomi referatai apie iškilus atradėjus, jų indėlį į pasaulio modernių technologijų aruodą.



Ekskursija į UAB "Ukmergės vandenys"

Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos 9 a klasės mokiniai kartu su geografijos mokytoja Birute Tiškevičiene „išsiliejo“ į projektą „Tyrėjų naktis 2012“, dalyvaudami mokomojoje ekskursijoje UAB „Ukmergė vandenys“. Nuotekų valymo stotyje pasitiko ir mielai ekskursiją pravedė Vytautas Česnaitis. Mokiniai apžiūrėjo pirminio (mechaninio) ir antrinio (biologinio) valymo įrenginius.

Mechaninio valymo įrenginiuose yra sulaikomi stambiausi ir sunkiausi nuotekų teršalai. Mechaninio valymo įrenginiai - grotos, smėliagaudės, sėsdintuvai.

Biologiniam nuotekų valymui panaudojami mikroorganizmai, kurių yra ir gamtinėje aplinkoje. Tai aerobiniai (gyvenantys aplinkoje, kurioje yra deguonies) mikroorganizmai. Nuotekų biologinio valymo įrenginiuose jiems sudaromos palankios mitybos ir dauginimosi sąlygos.

Taip išvalytas vanduo išleidžiamas į upę. Mokiniai stebėjo, kaip nuotekos, praėjusios valymo įrenginius, tampa švariu vandeniu.

Laboratorijoje ekskursiją pravedė Eolelija Česnaitienė. Mokiniai stebėjo, kaip atliekami tyrimai laboratorijoje, kokie naudojami reagentai, medžiagos.

Atsigaivinę vėsiu vandeniu, mokiniai, daug pamatę ir sužinoję, patraukė namo.



Transport-Development of transport

Tyrėjų naktyje dalyvavo ir mūsų mokyklos pradinukai. Vadovaujami anglų kalbos mokytojos Sonatos Terekienės 3a ir 3b klasės mokiniai paminėjo daug atradimų. Nepamiršo pasidžiaugti žymiais atradimais ir atradėjais.

Kitą pamoką vaikai vardijo visas jiems žinomas transporto priemones ir paminėjo dažniausiai naudojamas ir mėgstamiausias. Išliko klausimas: - Kaip žmonės keliaudavo prieš 100 metų?

-O prieš 200?

Į šiuos klausimus trečiokai padedami mokytojos Sonatos rado detalius atsakymus. Peržiūrėjo transporto raidą nuo seniausių iki dabartinių laikų.

Vaikai piešė oro balionus, erdvėlaivius, povandeninius laivus ir kūrė transporto priemones, kuriomis žmonija naudosis po 100 metų. Fantazijau nebuvo ribų. Tarp piešinių radome skraidantį traukinuką, kuris gali transformuotis į povandeninį laivą, ir kitų įdomių dalykų. Padarėme išvadą: „Žmonės visada keliaus pėsčiomis, kad ir kokios transporto priemonės bus išrastos. O dviratukas yra ir bus visų vaikų ištikimas draugas.“ Vaikai kalbėjo apie savo svajonių šalis ir būdus jiems pasiekti. Nepamirštas liko ir saugumas kelyje.



Įdomusis mokslo žinių testas

Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos mokiniai nuo penktokų iki dešimtokų dalyvavo įdomiojo mokslo žinių testo sprendime. Vieniems sekėsi geriau, kitiems prasčiau. Mokiniai buvo suskirstyti į grupes V-VI, VI-VIII ir IX-XII. Deje, mūsų mokykloje liko tik IX-X klasių mokiniai.

Iš kiekvienos grupės buvo atrinkta po 5 geriausiai į testo klausimus atsakiusių mokinius. Žinios apie juos perduotos respublikiniams renginio organizatoriams





Mūsų kūryba



Niekuomet žmogus nėra toks gražus, koks jis būna kurdamas.

(Vydūnas)



"Tyrinėju-matau-mąstau. Žemės spalvos"

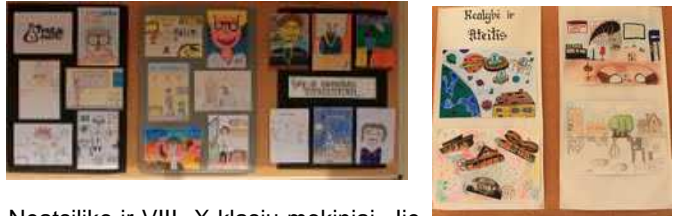
Gera tyrinėti ir tai ką pamatai įamžinti. Tyrinėti galima ne tik tada kai organizuojama tyrėjų naktis, bet visada kai turi laiko. Stebėti gamtą, žuvis, žolę ir atrasti kažką naujo.

Tyrinėjant galima sužinoti, kad sniego baltumų gali būti daugybė. O pažvelgus plačiau, galima pamatyti ne tik baltą sniegą, o visą regioną. Taip elgėsi ir šeštokas Julius Petrikas iš Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos: stebėjo, fotografavo, spausdino nuotraukas. Tyrėjų nakties 2012 Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos bibliotekoje buvo atidaryta Juliaus nuotraukų paroda "Žemės spalvos". Julijų fotografuoti moko mokytoja Nijolė Paškauskienė. Ji ir padėjo surengti parodą.



Kaip aš įsivaizduoju mokslininką

Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos V-VI mokiniai dalyvavo piešinių konkurse "Kaip aš įsivaizduoju mokslininką" Iš atrinktų geriausių piešinių buvo organizuota paroda.



Neatsilikio ir VIII -X klasių mokiniai. Jie piešė piešinius tema "Ateitis ir realybė" ir dailino pasitelkę kompiuterinę grafiką.



Tito Morkūno 8c klasės mokinio piešinys

Ką galima nuveikti Ukmergės mieste, vienai dienai atsisakius automobilio?

Ukmergėje yra daugybė lankytinų vietų. Tai Antano Smetonos, Taujėnų, Šventutės dvarai. Taip pat Ukmergė turi gražią bažnyčią – Švento Petro ir Povilo. Ukmergės viduryje stovi piliakalnis, kuriame kadaise stovėjo pilis.

Dieną be automobilio būtų galima dviračiais nuvažiuoti iki piliakalnio, užlipti ant jo ir pasigrožėti Ukmergėje. Po pasigrožėjimo ant piliakalnio nuvažiuotume iki naujai pastatyto dviračių tako. Išbandę naujai pastatytą dviračių taką judėtume link Antano Smetonos dvaro, kuris buvo pastatytas 1934m. Po apsilankymo Antano Smetonos dvare, užsuktume į Leonpolio dvarą, kuris dar dabar yra puikios išvaizdos. Apsižiūrėję nuvyktume į Taujėnų dvarą. Taujėnų dvaro parke galima aplankyti dvaro svirną, kuris yra didžiausias Lietuvoje – net 3 aukštų, bei jam yra daugiau nei 250 metų. Taip pat, jis yra paveldo saugomas objektas.

Apžiūrėję dvaro svirną nueitume iki koplytėlės su Marijos statula, kuri puošia Taujėnų dvaro parką. Pagal istorinius šaltinius, Radvilų laikais čia yra stovėjusi Lurdo Dievo Motinos koplytėlė. Pasigrožėję koplytėle nueitume link Bitininko namo, o po jo – į „Peklužę“. „Peklužė“ – tai dvaro rūsys, kuriame Radvilų laikais buvo kankinami baudžiauninkai, o sovietmečiu čia buvo įrengta aludė. Apžiūrėję „Peklužę“ pradėtume keliauti link kito tikslo – hipodromo. Ukmergės hipodrome vyksta žirgų lenktynės, o visi norintys gali atvykti ir pasižiūrėti kaip žirgai lenktyniauja. Po apsilankymo hipodrome nuvyktume iki sporto mokyklos, kuriame sportuojasi daugybė žmonių. Po ilgos dienos galiausiai nuvyktume iki Kultūros namų, kuriuose dažnai vyksta įvairiausi renginiai, koncertai, teatro vaidinimai, rodomi filmai. Apsilankę Kultūros namuose išsiskirstumėme ir grįžtume namo.

Štai kokia galėtų būti mano ir mano draugų diena atsisakius automobilio!

Arnas Makavičius, 8c klasė, Ukmergės Užupio pagrindinė mokykla